

KROVININIO KELIŲ TRANSPORTO SEKTORIAUS EKONOMINIAI IR FINANSINIAI REZULTATAI

GRĖSMINGI ŽENKLAI

2020 metų pirmosios pusės statistiniai krovininio kelių transporto rodikliai kelia didelį susirūpinimą dėl sektoriaus ateities. Siekiant kuo tiksliau įvertinti krovininio transporto sektoriaus būklę ir galimybes peržiūrėti darbo jėgos apmokestinimo sistemą, būtina atsižvelgti į sektoriaus įmonių finansinį stabilumą, pajamų, sąnaudų, pelningumo, taip pat investicijų ir kitus rodiklius.

PAGRINDINIŲ RODIKLIŲ POKYČIAI

Atkreiptinas dėmesys, kad viešojoje erdvėje pateikiamos išaugusios krovininių vežimo kelių transporto apimtys, skaičiuojant tonomis, neatitinka realios situacijos.

Esminis rodiklis, leidžiantis tiksliau nustatyti krovininių gabenimo keliais tendencijas ir finansinę įmonių būklę – tai tonkilometrais skaičiuojamas krovininių apyvartos rodiklis.

Jeigu 2020 metais per antrąjį ketvirtį, palyginti su pirmuoju, krovininių vežimas tonomis augo, tai krovininių apyvarta tonkilometrais tuo metu krito.

Panaši tendencija taip pat pastebima vertinant Lietuvos transporto ir saugojimo sektoriaus paslaugų eksporto apimtį, kurios minimu laikotarpiu taip pat susitraukė. ■

TENDENCIJOS

Per 2020 pirmąjį pusmetį

Krovininio kelių transporto pagrindinių rodiklių pokyčiai, lyginant 2020 metų II-ąjį ketvirtį su 2020 metų I-uoju ketvirčiu.

ŠALTINIS: Statistikos departamentas, 2020

+6%

TONOS. Krovininių vežimas tonomis padidėjo 6 proc.

-6,8%

TONKILOMETRIAI. Krovininių apyvarta tonkilometrais tuo metu krito 6,8 proc.

-5,8%

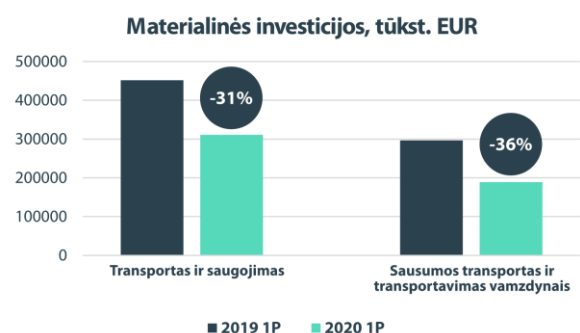
EKSPORTAS. Sektoriaus eksporto apimtys sumažėjo 5,8 proc.

INVESTICIJOS PASTEBIMAI KRITO

Transporto ir saugojimo verslas šiais metais gerokai apkarpė investicijas. Statistikos departamento duomenimis, transporto ir saugojimo srityje materialiosios investicijos per pirmąjį 2020 metų pusmetį, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu 2019 metais, susitraukė 31 proc.

Sausumo transporto sektoriuje investicijos traukėsi net 36 proc. Lyginant ketvirtinius duomenis, didžiausias investicijų kryptis įvyko per antrąjį ketvirtį.

Didžiąją investicijų dalį sudaro investicijos į pastatus ir transporto priemones. ■

NEAPIBRĖŽTUMO NUOTAIKOS

Reikšmingos įtakos investicijų mažėjimui sektoriuje turėjo Mobilumo paketo planų įgyvendinimas, o taip pat Vyriausybės priimtas sprendimas nuo šių metų pradžios didinti mokesstinę naštą per dienpinių apmokestinimą.

Artimiausi metai investicijoms taip pat bus mažiau palankūs. Didžiausią įtaką tokiai padėčiai turės neapibrėžtumas dėl ekonomikos

perspektyvų tarptautinėje aplinkoje, įskaitant ir COVID-19 pandemijos poveikį. Palaipsniui pradedamos taikyti Mobilumo paketo nuostatos, o taip pat nuo istorinių aukštumų atslūgęs apdirbamosios gamybos pajėgumų panaudojimo lygis, taip pat turės stabdančio poveikio tiek bendrajai ekonominei, tiek transporto ir logistikos sektoriaus vystymosi situacijai. ■

MAŽĖJA NAUJŲ VILKIKŲ

Vienas pagrindinių indikatorių, rodančių investicijų susitraukimą, yra reikšmingai sumažėjusios naujų vilkikų registracijos.

Remiantis Europos automobilių gamintojų asociacijos (ACEA) duomenimis, per 2020 m. sausio – rugpjūčio mėn. Lietuvoje fiksuotas net 58 proc. registracijų sumažėjimas.

Tai vienas didžiausių kritimų visoje ES (mažiau registracijų fiksuota tik Estijoje). ■

TOP10 ES šalių pagal naujų vilkikų registraciją

	2019 (8M)	2020 (8M)	pok./%
Vokietija	50329	31881	-37
Prancūzija	34557	22370	-35
Lenkija	18059	9846	-46
Italija	13536	10311	-24
Ispanija	12487	8643	-31
Nyderlandai	10641	6307	-41
Belgija	7132	4004	-44
Austrija	6016	3677	-39
Čekija	5722	3383	-41
Lietuva	5702	2372	-58

IŠAUGO IŠLAIDOS DARBUOTOJAMS

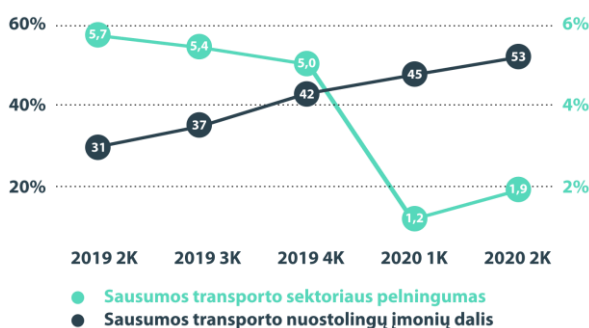
Sausumos transporto įmonės per pirmąjį šių metų pusmetį, palyginti su tuo pačiu laikotarpiu pernai, veržėsi diržus ir mažino bendrąsias išlaidas 5,4 proc., iki 3,17 mlrd. eurų.

Tuo tarpu išlaidos darbuotojams per tą laiką išaugo 100 mln. eurų. Išlaidos darbuotojams didėjo, nepaisant sumažėjusio vairuotojų skaičiaus ir kritusių įmonių finansinių rodiklių. ■

KRITO PELNAS, AUGO NUOSTOLIAI

Per 2020 metų pirmąjį pusmetį įmonių pelningumas krito kartais. Atitinkamai didėjo nuostolingai veikiančių įmonių dalis. ■

MMA POVEIKIS

Planuojamas MMA didinimas dėl galiojančio koeficiento transporto įmonės paveiks kur kas skaudžiau nei kitus verslus.

